

ROZHODNUTÍ RADY (EU) 2021/649**ze dne 16. dubna 2021****o podpoře poskytované Unií na činnosti sekretariátu Smlouvy o obchodu se zbraněmi na podporu provádění uvedené smlouvy**

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, a zejména na čl. 28 odst. 1 a čl. 31 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Smlouvu o obchodu se zbraněmi (dále jen „smlouva ATT“) přijalo Valné shromáždění Organizace spojených národů (OSN) dne 2. dubna 2013 prostřednictvím své rezoluce A/RES/67/234 B. Smlouva ATT byla následně dne 3. června 2013 otevřena k podpisu a dne 24. prosince 2014 vstoupila v platnost. Všechny členské státy Evropské unie jsou stranami smlouvy ATT.
- (2) Cílem smlouvy ATT je vytvořit co nejpřísnější společné mezinárodní normy pro regulaci nebo zlepšení regulace mezinárodního obchodu s konvenčními zbraněmi, předcházet nedovolenému obchodu s konvenčními zbraněmi a vymýtit jej a zamezit odklonu těchto zbraní. K hlavním výzvám v souvislosti s dosahování těchto cílů smlouvy ATT patří její účinné provádění smluvními stranami smlouvy ATT a zajištění její univerzální platnosti s ohledem na skutečnost, že regulace mezinárodního obchodu se zbraněmi již ze své podstaty představuje celosvětové úsilí. Ve snaze přispět k řešení těchto výzev přijala Rada dne 16. prosince 2013 rozhodnutí 2013/768/SZBP⁽¹⁾ a dne 29. května 2017 rozhodnutí (SZBP) 2017/915⁽²⁾, čímž škálu unijní pomoci v oblasti kontroly vývozu rozšířila o činnosti týkající se konkrétně smlouvy ATT.
- (3) Smlouvou ATT se zřizuje sekretariát (dále jen „sekretariát ATT“), který má být smluvním stranám nápomocen při jejím účinném provádění. Sekretariát ATT plní tyto povinnosti: přijímá, zpřístupňuje a distribuuje zprávy vypracované na základě smlouvy ATT, vede seznam národních kontaktních míst a zpřístupňuje jej smluvním stranám, usnadňuje sladění nabídek pomoci a žádostí o pomoc při provádění smlouvy ATT a pokud je o to požádán, podporuje mezinárodní spolupráci, usnadňuje práci konference smluvních stran, včetně přijímání opatření a poskytování potřebných služeb pro zasedání konající se v souvislosti se smlouvou ATT, a plní další povinnosti podle rozhodnutí konference smluvních stran. Sekretariát smlouvy ATT rovněž spravuje dobrovolný svěřenský fond zřízený smluvními stranami podle čl. 16 odst. 3 smlouvy ATT, jenž je smluvním stranám nápomocen při provádění smlouvy ATT. Čtvrtá konference smluvních stran dále sekretariát smlouvy ATT pověřila správou sponzorského programu smlouvy ATT, který byl zřízen s cílem usnadnit účast zástupců států na zasedáních konajících se v souvislosti se smlouvou ATT.
- (4) Ve své globální strategii zahraniční a bezpečnostní politiky Evropské unie z roku 2016 se Unie zavazuje k prosazování světového pořádku založeného na pravidlech. V zájmu Unie je prosazovat dohodnutá pravidla pro poskytování globálních veřejných statků a přispívání k míru a udržitelnosti v celosvětovém měřítku. Unie prosazuje světový pořádek založený na pravidlech, jehož klíčovou zásadou je multilateralismus a ústředním aktérem OSN. Unie důrazně podporuje rozšiřování členství v mnohostranných smlouvách a režimech v oblasti odzbrojení,

⁽¹⁾ Rozhodnutí Rady 2013/768/SZBP ze dne 16. prosince 2013 o činnostech Unie v rámci Evropské bezpečnostní strategie na podporu provádění Smlouvy o obchodu se zbraněmi (Úř. věst. L 341, 18.12.2013, s. 56).

⁽²⁾ Rozhodnutí Rady (SZBP) 2017/915 ze dne 29. května 2017 o informačních činnostech Unie na podporu provádění Smlouvy o obchodu se zbraněmi (Úř. věst. L 139, 30.5.2017, s. 38).

nešíření a kontroly zbraní, včetně smlouvy ATT, jejich univerzální platnost, plné provádění a prosazování. V souvislosti s těmito obecnými politickými cíli je podpora sekretariátu smlouvy ATT vhodnou součástí specifického cíle posílení mnohostranného systému na podporu odpovědného obchodu se zbraněmi.

- (5) Sekretariát smlouvy ATT má dobré předpoklady k tomu, aby udržoval kontakty se všemi mnohostrannými, regionálními a celostátními organizacemi a organizacemi občanské společnosti, které provádějí projekty na podporu univerzální platnosti nebo provádění smlouvy ATT. Unie dále dlouhodobě poskytuje pomoc při kontrole vývozu zboží dvojího užití, přičemž podporuje vytváření právních rámců a budování institucionálních kapacit pro zavedení a prosazování účinných kontrol vývozu zboží dvojího užití a vojenského materiálu. Sekretariát smlouvy ATT se snaží zajistit, aby příslušné projekty doplňovaly stávající programy Unie pro poskytování pomoci při kontrole vývozu zboží dvojího užití a zbraní, jako jsou projekty podle rozhodnutí (SZBP) 2017/915 ze dne 29. května 2017,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

1. Unie za účelem podpory účinného provádění a univerzální platnosti Smlouvy o obchodu se zbraněmi (dále jen „smlouva ATT“) podporuje činnosti sekretariátu smlouvy ATT, jejichž cílem je:

- podporovat smluvní strany smlouvy ATT při posilování jejich systémů kontroly převodů zbraní za účelem účinného provádění smlouvy ATT,
- posílit institucionální uspořádání sekretariátu smlouvy ATT jakožto hlavního orgánu, jenž je smluvním stranám nápomocen při provádění smlouvy ATT.

2. K dosažení cílů stanovených v odstavci 1 podporuje Unie tyto projektové činnosti:

- a) podpora budování kapacit národních kontaktních míst smlouvy ATT,
- b) vytvoření seznamu odborníků s cílem zlepšit schopnost místních a regionálních odborníků na smlouvu ATT, pokud jde o poskytování poradenství a odborné přípravy v souvislosti s prováděním smlouvy ATT na místní a regionální úrovni (školení školitelů),
- c) podpora týkající se databáze sloužící ke sladění potřeb a zdrojů.

Projektové činnosti uvedené v tomto odstavci jsou podrobně popsány v příloze.

Článek 2

1. Za provádění tohoto rozhodnutí odpovídá vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku (dále jen „vysoký představitel“).

2. Technickým prováděním projektových činností uvedených v čl. 1 odst. 2 je pověřen sekretariát smlouvy ATT.

3. Sekretariát smlouvy ATT plní své úkoly pod vedením vysokého představitele. Za tímto účelem uzavře vysoký představitel se sekretariátem smlouvy ATT nezbytná ujednání.

Článek 3

1. Finanční referenční částka na provádění projektových činností uvedených v čl. 1 odst. 2 činí 1 370 000 EUR.

2. Výdaje financované referenční částkou stanovenou v odstavci 1 jsou spravovány v souladu s postupy a pravidly, kterými se řídí rozpočet Unie.

3. Na řádnou správu výdajů financovaných referenční částkou stanovenou v odstavci 1 dohlíží Komise. Za tímto účelem uzavře se sekretariátem smlouvy ATT nezbytnou dohodu. Tato dohoda stanoví, že sekretariát smlouvy ATT zajistí zviditelnění příspěvku Unie úměrné jeho výši.

4. Komise usiluje o uzavření dohody uvedené v odstavci 3 co nejdříve po vstupu tohoto rozhodnutí v platnost. Informuje Radu o veškerých obtížích v tomto procesu a o dni uzavření uvedené dohody.

Článek 4

1. Vysoký představitel podává Radě zprávy o provádění tohoto rozhodnutí na základě pravidelných zpráv vypracovávaných sekretariátem smlouvy ATT. Rada na základě těchto zpráv provádí hodnocení.

2. Komise informuje o finančních aspektech provádění projektových činností uvedených v čl. 1 odst. 2.

Článek 5

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

Pozbývá platnosti 24 měsíců ode dne uzavření dohody uvedené v čl. 3 odst. 3, nebo šest měsíců ode dne přijetí, nebude-li v této lhůtě taková dohoda uzavřena.

V Bruselu dne 16. dubna 2021.

Za Radu
předsedkyně
A. P. ZACARIAS

PŘÍLOHA

PROJEKTOVÝ DOKUMENT

1. Projekty**1.1. Projekt 1: Podpora budování kapacit národních kontaktních míst smlouvy ATT****1.1.1. Obecný cíl projektu**

Vybudovat kapacity národních kontaktních míst smluvních stran, mimo jiné zlepšovat jejich znalosti o povinnostech vyplývajících ze smlouvy ATT a zvyšovat jejich informovanost o vývoji procesu souvisejícího se smlouvou ATT.

1.1.2. Souvislosti

Na základě doporučení Pracovní skupiny pro transparentnost a podávání zpráv pověřila třetí konference smluvních stran sekretariát smlouvy ATT, aby vypracoval pokyny pro národní kontaktní místa obsahující v souvislosti s touto funkcí popis úlohy a možných úkolů, včetně zajištění toho, aby byly povinné zprávy týkající se smlouvy ATT vypracovávány a předkládány včas a v plném rozsahu. Sekretariát smlouvy ATT kromě toho uvedl, že je třeba zajistit, aby se národní kontaktní místa konstruktivním způsobem účastnila zasedání konajících se v souvislosti se smlouvou ATT – včetně přípravných zasedání a zasedání pracovních skupin.

1.1.3. Činnosti a výstupy

Tento projekt by zahrnoval tyto činnosti/výsledky:

- (a) vypracování pokynů pro národní kontaktní místa obsahující v souvislosti s touto funkcí popis úlohy a možných úkolů,
- (b) vytvoření internetových stránek / portálu věnovaných konkrétně národním kontaktním místům s odkazy na informace, které se jich týkají,
- (c) uspořádání tří půl- až jednodenních informačních schůzek určených národním kontaktním místům před každým zasedáním konajícím se v souvislosti se smlouvou ATT, během nichž jim budou poskytnuty informace a aktuální údaje týkající se nadcházejícího zasedání a budou mít příležitost klást otázky a objasnit si určité informace, a
- (d) vytvoření mechanismu, který umožní pravidelně a systematicky na individuálním základě navazovat kontakty s národními kontaktními místy s cílem podpořit jejich zapojení v souvislosti se smlouvou ATT.

1.1.4. Očekávané výsledky projektu

- (a) Lepší znalost povinností vyplývajících ze smlouvy ATT (včetně podávání zpráv) ze strany národních kontaktních míst smlouvy ATT;
- (b) Větší informovanost o procesu souvisejícím se smlouvou ATT;
- (c) Rozsáhlá distribuce informačních materiálů o smlouvě ATT do národních kontaktních míst i mimo ně.

1.1.5. Příjemci

Národní kontaktní místa smluvních stran.

1.2. Projekt 2: Seznam odborníků (školení školitelů)**1.2.1. Obecný cíl projektu**

Zlepšit schopnost místních a regionálních odborníků na smlouvu ATT, pokud jde o poskytování poradenství a odborné přípravy v souvislosti s prováděním smlouvy ATT na místní a regionální úrovni, s cílem snížit závislost na mezinárodních poradcích a organizacích, zlepšit kvalitu odborné přípravy a pomoci při provádění a přispívat k lepšímu uzpůsobení úsilí v oblasti budování kapacit.

1.2.2. Souvislosti

Ačkoli některé projekty v rámci dobrovolného svěřenského fondu (VTF – Voluntary Trust Fund) byly prováděny za podpory místních organizací a národních nebo regionálních poradců, do většiny projektů VTF, které byly realizovány od zřízení VTF druhou konferencí smluvních stran, byli zapojeni nebo se v nich angažovali *mezinárodní* odborníci nebo prováděcí partner projektu, který je *mezinárodní* organizací (například subjektem OSN) nebo *mezinárodní* nevládní organizací. Spoléhat soustavně na mezinárodní odborníky není efektivní ani udržitelné z těchto důvodů:

- 1) cesty mezinárodních odborníků do zahraničí nezbytné k tomu, aby se mohli účastnit seminářů odborné přípravy a umožnit jejich pořádání, a denní poplatky nebo honoráře požadované mezinárodními odborníky jsou nákladné (ve srovnání s náklady v případě zapojení místního nebo regionálního odborníka) a
- 2) v případě, kdy se soustavně spoléhá na mezinárodní odborníky, nedochází k budování kapacit a zlepšování odborných znalostí místních a regionálních poradců, kteří mohou být schopni dlouhodobě a trvale poskytovat individuálně uzpůsobenou odbornou přípravu a pomoc při provádění.

Ze zkušeností z VTF kromě toho jasně vyplývá, že někteří poradci a organizace by k tomu, aby mohli plnit své úlohy v rámci prováděcích projektů souvisejících se smlouvou ATT v plném rozsahu, potřebovali podporu za účelem svého rozvoje. Sekretariát smlouvy ATT by chtěl řešit otázky závislosti na mezinárodních poradcích a organizacích a kvalitu některé odborné přípravy a pomoci poskytované prostřednictvím projektu, jehož cílem je zlepšit schopnost místních a regionálních poradců, pokud jde o poskytování odborné přípravy a pomoci při provádění.

1.2.3. Činnosti a výstupy

Tento projekt by zahrnoval tyto činnosti/výsledky:

- (a) vytvoření koncepce pracovního semináře za účelem „školení školitelů“, který by byl zaměřen na zlepšení schopnosti místních a regionálních poradců, pokud jde o poskytování kvalitní odborné přípravy a pomoci při provádění,
- (b) příprava školicích materiálů pro usnadnění pracovních seminářů za účelem „školení školitelů“,
- (c) oslovování poradců v cílových regionech s cílem zajistit jejich účast na konkrétně uzpůsobených pracovních seminářích za účelem „školení školitelů“ a
- (d) uspořádání šesti pracovních seminářů za účelem „školení školitelů“ v různých regionech.

1.2.4. Očekávané výsledky projektu

- (a) Vyšší počet místních a regionálních poradců, kteří jsou odborníky na smlouvu ATT, jež potvrdil sekretariát smlouvy ATT, a mohou poskytovat kvalitní odbornou přípravu a pomoc při provádění na místní a regionální úrovni;
- (b) Vypracování veřejného seznamu poradců, které sekretariát smlouvy ATT potvrdil jako osoby, které jsou schopny poskytovat kvalitní odbornou přípravu a pomoc při provádění v souvislosti se smlouvou ATT (seznam odborníků). Tento seznam by mohl být například rozeslán potenciálním příjemcům prostředků z VTF, kteří hledají poradce nebo prováděcí partnery projektu.

1.2.5. Příjemci

- Místní a regionální poradci.
- Dárci a příjemci v rámci VTF.

1.3. Projekt 3: Podpora týkající se databáze sloužící ke sladění potřeb a zdrojů

1.3.1. Obecný cíl projektu

Vytvořit mechanismus, který umožní sladění nabídek pomoci a žádostí o pomoc při provádění smlouvy s cílem omezit zdvojení a překrývání projektů pomoci souvisejících se smlouvou ATT a zvýšit počet států, které dostávají cílenou pomoc.

1.3.2. Souvislosti

Podle čl. 18 odst. 3 písm. c) smlouvy ATT je sekretariát smlouvy ATT pověřen usnadněním sladění nabídek pomoci a žádostí o pomoc při provádění smlouvy. Ačkoli jsou smluvní strany nabádány, aby v případě potřeby požádaly o pomoc a na požádání pomoc poskytly, v rámci smlouvy ATT neexistuje žádný formální mechanismus, který by umožňoval žádat o pomoc nebo ji nabízet. Stávající vzory pro podávání zpráv navíc nezahrnují možnost požádat o pomoc nebo ji nabídnout (na rozdíl od vzorů používaných v rámci jiných procesů, jako je akční program OSN pro ruční palné a lehké

zbraně). Sekretariát smlouvy ATT by chtěl prozkoumat možnosti vytvoření databáze nebo jiného mechanismu, který umožní sladění potřeb a zdrojů pro účely provádění smlouvy ATT v rámci plnění jeho závazků vyplývajících ze smlouvy, a posílit mezinárodní spolupráci a pomoc.

1.3.3. Činnosti a výstupy

Tento projekt by zahrnoval tyto činnosti/výsledky:

- (a) prozkoumání možností vytvoření mechanismu, který umožní sladění potřeb a zdrojů, mimo jiné prostřednictvím srovnávacího přezkumu stávajících mechanismů v rámci jiných fór, jakož i konzultací s příjemci i dárci,
- (b) návržení a zavedení mechanismu, který umožní sladění potřeb a zdrojů, včetně elektronické databáze žádostí o pomoc a nabídek pomoci, jakož i vytvoření on-line nástroje pro podávání žádostí o pomoc, a
- (c) spuštění, propagace a zajištění fungování mechanismu, který umožní sladění potřeb a zdrojů.

1.3.4. Očekávaný výsledek projektu

Lepší informace o potřebách smluvních stran, pokud jde o poskytnutí pomoci, jakož i o dostupných zdrojích k řešení těchto potřeb.

Vytvořený mechanismus by byl úzce spjat s dobrovolným svěřenským fondem (spravovaným sekretariátem smlouvy ATT), což by zajistilo doplňkovost mezi mechanismy pomoci.

1.3.5. Příjemci

- Smluvní strany a signatářské státy, která žádají o pomoc při provádění smlouvy ATT.
- Dárcovské státy, které mají zájem podporovat projekty zaměřené na provádění smlouvy ATT.

2. Otázky, které je třeba zohlednit

2.1. Zajištění doplňkovosti s probíhající informační činností v souvislosti se smlouvou ATT

Sekretariát smlouvy ATT je obeznámen s dalšími fondy, které se podílejí na financování projektů souvisejících s prováděním smlouvy ATT, jako je Svěřenský fond OSN na podporu spolupráce v oblasti regulace zbraní (UNSCAR) a samozřejmě i informační projekt EU v souvislosti se smlouvou ATT. Ve snaze předejít zdvojení financování sekretariát smlouvy ATT úzce spolupracuje s řídicími pracovníky / prováděcími subjekty obou fondů, včetně německého Spolkového úřadu pro hospodářství a kontrolu vývozu (BAFA) a agentury Expertise France. Tato spolupráce zahrnuje pravidelnou – a důvěrnou – výměnu informací o obdržených žádostech a projektech, které byly jednotlivými fondy schváleny.

V souvislosti s podporou, kterou EU poskytuje sekretariátu smlouvy ATT, by sekretariát smlouvy ATT spoléhal na vztahy, které rozvíjí s úřadem BAFA a agenturou Expertise France, a využíval jich s cílem zajistit doplňkovost mezi projektem sekretariátu smlouvy ATT financovaným EU a probíhající činností v rámci informačního projektu EU v souvislosti se smlouvou ATT. Sekretariát smlouvy ATT by například přizval členy skupiny odborníků EU k účasti na odborném semináři, kde budou potvrzovány školicí materiály vypracované pro prvek „školení školitelů“ v rámci projektu 2 („Seznam odborníků (školení školitelů)“) a sdíleny jejich zkušenosti a získané poznatky.

Sekretariát smlouvy ATT by dále žádal prováděcí partnery v rámci informačních projektů EU souvisejících se smlouvou ATT o informace, na jejichž základě by byli identifikováni zástupci států a další jednotlivci, kteří by mohli být vybráni pro účast na programu sekretariátu smlouvy ATT zaměřeném na „školení školitelů“. Sekretariát smlouvy ATT by rovněž mohl spolupracovat s prováděcími partnery a odborníky v rámci informačního projektu EU souvisejícího se smlouvou ATT s cílem získat informace o potřebách cílových států, pokud jde o poskytnutí pomoci, jež byly identifikovány při vytváření plánu EU a další informační činnosti EU. Tyto informace by mohly být využity k vkládání údajů do databáze sloužící ke sladění potřeb a zdrojů, která by měla být vytvořena v rámci projektu 3 („Podpora týkající se databáze sloužící ke sladění potřeb a zdrojů“).

Souhrnně lze říci, že sekretariát smlouvy ATT vidí celou řadu příležitostí k pokračování dialogu/partnerství v rámci informačního projektu EU v souvislosti se smlouvou ATT s cílem zajistit doplňkovost mezi oběma projekty, jejichž společným cílem je účinné provádění smlouvy ATT.

2.2. Dopad a důsledky COVID-19

Pandemie COVID-19 postihla většinu zemí po celém světě, i když v různé míře. Omezení pohybu, velikosti zasedání a cestování, která řada zemí v reakci na vypuknutí pandemie zavedla, budou mít pravděpodobně dopad na provádění projektů v rámci smlouvy ATT v nadcházejících měsících, a možná i v nadcházejících letech.

Mimo jiné vzhledem k tomu, že není jasné, jak dlouho pandemie COVID-19 potrvá a jaké budou její dopady, a že v této fázi nelze tyto okolnosti předvídat, bude obtížné s jistotou stanovit, jaké jsou důsledky pro projektové činnosti, které zahrnují cestování do zahraničí nebo zasedání s osobní účastí, jakož i pro příslušné harmonogramy.

Sekretariát smlouvy ATT tyto okolnosti zohlední při plánování projektů takto:

Zprv, sekretariát smlouvy ATT vypracoval návrh harmonogramu pro provádění tří projektů uvedených v návrhu, který předpokládá, že během prvních 15 měsíců projektu (duben 2021 – červen 2022) bude probíhat dokumentační příprava, plánování, informační činnost, výzkum a vypracovávání návrhů v míře, která je u každého z projektů nezbytná. Činnosti vyžadující osobní kontakt – konkrétně pracovní semináře za účelem „školení školitelů“, které by se měly uskutečnit v rámci projektu 2 („Seznam odborníků (školení školitelů)“) – by měly být naplánovány tak, aby proběhly ve druhém roce projektu (červenec–listopad 2022). V případě, že pandemie COVID-19 bude v říjnu 2022 nadále znemožňovat cestování a pořádání seminářů s osobní účastí, může být samozřejmě třeba zvážit prodloužení doby trvání projektu nebo jiný plán pro mimořádné situace.

Zadruhé, sekretariát smlouvy ATT má zavedeny plány pro mimořádné situace v případě některých projektových činností, které předpokládají osobní kontakty nebo fyzickou účast. Například projekt 1 („Podpora budování kapacit národních kontaktních míst smlouvy ATT“) předpokládá uspořádání půl- až jednodenní informační schůzky určené národním kontaktním místům před každým zasedáním konajícím se v souvislosti se smlouvou ATT (počínaje cyklem osmé konference smluvních stran), během níž jim budou poskytnuty informace a aktuální údaje týkající se nadcházejícího zasedání a budou mít příležitost klást otázky a objasnit si určité informace. Ačkoli se očekává, že se tyto informační schůzky před každým zasedáním konajícím se v souvislosti se smlouvou ATT (stejně jako samotné zasedání) budou moci uskutečnit s osobní účastí, v případě, že to z důvodu omezení v důsledku pandemie COVID-19 nebude možné, mohly by se tyto informační schůzky konat virtuálně podle jednotlivých regionů (v případě potřeby) s ohledem na časová pásma a používané jazyky.
